

سند تفصیلی برنامه ششم
اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
استان گیلان
فرابخش رشد، سرمایه گذاری و
اشتغال

سرآغاز

۱- بررسی عملکرد گذشته و تبیین وضع موجود رشد، سرمایه گذاری و

اشتغال استان گیلان:

۱-۱- رشد

۱-۱-۱- تحولات محصول ناخالص داخلی:

طی دوران برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی گیلان، (۸۴-۸۹) تولید ناخالص داخلی استان بر حسب قیمت پایه سال ۱۳۷۶، با متوسط رشد سالیانه ۴ درصد از ۱۰۳۸۷ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴، به ۱۲۵۸۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ افزایش پیدا کرد (جدول ۴).

طی این سالها تولید ناخالص داخلی کشور بر حسب قیمت پایه سال ۱۳۷۶، با رشد متوسط سالیانه ۵ درصد از ۴۸۸۳۷۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴، به ۶۲۶۵۳۱ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است. مقایسه ارقام نشان می‌دهد نسبت تولید ناخالص داخلی استان به کشور در حدود ۲ درصد است (جدول ۴).

در سالهای اجرای برنامه پنجم، تولید ناخالص داخلی استان بر حسب قیمت پایه سال ۱۳۷۶ با میانگین رشد سالیانه ۳ درصد، از ۱۳۰۶۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰، به ۱۳۸۳۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۲ افزایش یافت (جدول ۴).

اما در این سالها تولید ناخالص داخلی کشور بر حسب قیمت پایه سال ۱۳۷۶، بر خلاف استان با کاهش رشد متوسط سالیانه نزدیک به ۴ درصد مواجه بوده و از ۶۴۸۷۴۱ میلیارد ریال در سال

۱۳۹۰ به ۶۰۳۷۸۳ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۲ کاهش یافته است. مقایسه ارقام نشان می‌دهد نسبت تولید ناخالص داخلی استان به کشور اندکی بیش از ۲ درصد است (جدول ۴). تولید ناخالص داخلی، حاصل مجموعه فعالیت‌های صورت گرفته در سه بخش کشاورزی، صنایع و معادن و خدمات است که در ادامه، عملکرد این گروه‌ها در استان مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱-۱-۱- گروه کشاورزی:

در سال‌های برنامه چهارم، ارزش افزوده گروه کشاورزی که دارای رشد متوسط سالیانه کمتر از ۱ درصد بوده، از ۱۵۲۷ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴، به ۱۵۸۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است که رشد بسیار اندکی را نشان می‌دهد. ارزش افزوده زیربخش کشاورزی، شکار و جنگلداری در این گروه، با رشدی ناچیز از سال ۱۳۸۴ تا سال ۱۳۸۹، تنها ۲ میلیارد ریال اضافه شده است (جدول ۵).

اما در همین دوران ارزش افزوده زیربخش ماهیگیری، با رشد متوسط سالیانه ۱۱ درصد از ۸۰ میلیارد ریال به ۱۳۵ میلیارد ریال افزایش یافته است (جدول ۱). از آن جا که زیرگروه ماهیگیری از دیگر زیربخش این گروه، کوچکتر است و در واقع وزن کمتری دارد، رشد زیاد آن؛ با رشد نامحسوس زیرگروه کشاورزی، شکار و جنگلداری؛ خنثی شده است و در نتیجه، رشد بخش کشاورزی بسیار اندک جلوه می‌کند.

طی دوران برنامه چهارم، سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی استان از ۱۵ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۱۳ درصد در سال ۱۳۸۹ کاهش یافته است (جدول ۵).

در این سال‌ها ارزش افزوده گروه کشاورزی کشور با رشد متوسط سالیانه اندکی بیشتر از ۲ درصد از ۵۸۳۶۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴، به ۶۵۸۴۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است. مقایسه ارقام حکایت از نسبت ۲/۵ درصدی ارزش افزوده بخش کشاورزی استان به کشور می‌کند (جدول ۴).

طی دوران برنامه پنجم، ارزش افزوده گروه کشاورزی با رشد متوسط سالیانه ۲۸ درصد، از ۱۵۵۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰، به ۲۵۲۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۲ تغییر یافته است. قسمت

عمده این افزایش، ناشی از رشد ۳۰ درصدی زیرگروه کشاورزی، شکار و جنگلداری است که از ۱۴۱۲ میلیارد ریال به ۲۳۷۳ میلیارد ریال تغییر کرده است. در این زمان ارزش افزوده زیربخش ماهیگیری، با رشد متوسط سالیانه ۶ درصد، از ۱۳۸ میلیارد ریال به ۱۵۵ میلیارد ریال افزایش یافته که از رقم رشد آن در دوره برنامه چهارم کمتر است (جدول ۱).

طی دوران برنامه پنجم، سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی استان از ۱۲ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۱۸ درصد در سال ۱۳۹۲ افزایش یافته است (جدول ۵).

در این سالها ارزش افزوده گروه کشاورزی کشور با رشد متوسط سالیانه نزدیک به ۴ درصد از ۶۷۸۷۱ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰، به ۷۲۷۹۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۲ افزایش یافته است. مقایسه ارقام حکایت از ارتقای جایگاه کشاورزی استان در کشور دارد، زیرا نسبت ارزش افزوده بخش کشاورزی استان به کشور از ۲/۳ درصد به ۳/۵ درصد افزایش یافته است (جدول ۴).

۲-۱-۱- گروه صنایع و معادن:

در دوره برنامه چهارم، ارزش افزوده گروه صنایع و معادن از ۲۲۴۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴ با رشد متوسط نزدیک به ۶ درصد در سال، به ۲۹۷۹ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است. در این گروه که دارای چهار زیربخش صنعت، معدن، ساختمان و برق، آب و گاز است، ارزش افزوده زیرگروه صنعت از ۱۰۳۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴، با متوسط رشد سالانه ۴ درصد به ۱۲۵۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ رسیده است. پس از صنعت دومین زیرگروه مهم این بخش، زیرگروه ساختمان است که ارزش افزوده آن با رشد متوسط ۵ درصد در سال از ۸۷۱ میلیارد ریال به ۱۱۱۴ میلیارد ریال در این فاصله زمانی افزایش داشته است (جدول ۲).

برق، آب و گاز و معدن، دو زیرگروه دیگر بخش است که طی این پنج سال، به ترتیب رشد ۱۳ و ۹ درصدی را تجربه کرده است، ولی به دلیل وزن و اهمیت کمتر در مقایسه با زیرگروههای صنعت و ساختمان، از لحاظ ارزش افزوده در رتبه‌های بعدی قرار دارد. (جدول ۲).

در دوران برنامه چهارم، سهم بخش صنایع و معادن از تولید ناخالص داخلی استان از ۲۲ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۲۴ درصد در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است (جدول ۵).

طی این سال‌ها ارزش افزوده گروه صنایع و معادن کشور، با رشد متوسط سالیانه اندکی بیشتر از ۵ درصد از ۱۶۳۸۱۱ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴، به ۲۱۰۸۷۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است. مقایسه ارقام نشان‌دهنده ثبات نسبت ارزش افزوده بخش صنایع و معادن استان به کشور، در حدود ۱/۴ درصد است (جدول ۴).

طی دوره برنامه پنجم، ارزش افزوده گروه صنایع و معادن با رشد متوسط ۲ درصد در سال، از ۳۳۹۲ میلیارد ریال به ۳۵۳۳ میلیارد ریال افزایش یافته است که مقدار رشد کمتری را در مقایسه با دوران برنامه چهارم نشان می‌دهد. در این دوره نیز صنعت، مهم‌ترین زیرگروه بخش بوده و با توجه به رشد بسیار زیاد در حد متوسط سالیانه ۱۶ درصد، از ۱۲۶۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰ به ۱۶۸۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۲ رسیده است (جدول ۴).

در مقابل، مشاهده می‌شود که ارزش افزوده زیرگروه ساختمان با کاهش متوسط سالیانه ۱۰ درصد روبه‌رو بوده و از ۱۱۹۹ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰ به ۹۷۷ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۲ تغییر کرده است (جدول ۲).

در این دوران ارزش افزوده زیرگروه معدن با متوسط رشد سالیانه ۱۱ درصد از ۱۹ میلیارد ریال به ۲۳ میلیارد ریال افزایش یافته که رقم رشد آن اندکی بیشتر از عملکرد برنامه چهارم زیربخش است. ولی زیرگروه برق، آب و گاز بر خلاف دوره برنامه پیشین، عملکرد بالایی نداشته و ارزش افزوده آن با کاهش متوسط ۴ درصد در سال، از ۹۱۲ میلیارد ریال به ۸۴۶ میلیارد ریال کاهش یافته است (جدول ۲).

ملاحظه می‌شود که رشد بالای زیرگروه صنعت و تداوم رشد زیربخش معدن، با افت دو زیرگروه ساختمان و برق، آب و گاز خنثی و باعث رشد اندک بخش صنایع و معادن شده است. طی دوران برنامه پنجم و در فاصله سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲، سهم بخش صنایع و معادن از تولید ناخالص داخلی استان در حدود ۲۵ درصد نوسان داشته است (جدول ۵).

در این سال‌ها ارزش افزوده گروه صنایع و معادن کشور، با کاهش رشد متوسط سالیانه نزدیک به ۱۰ درصد مواجه بوده و از ۲۱۶۲۳۹ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰، به ۱۷۶۷۷۷ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۲ کاهش یافته است. مقایسه ارقام نشان‌دهنده بهبود اندک جایگاه صنایع و معادن استان در کشور به صورت ارتقای نسبت ارزش افزوده بخش از ۱/۶ درصد به ۲ درصد است (جدول ۴).

۳-۱-۱- گروه خدمات:

در دوره برنامه چهارم، ارزش افزوده گروه خدمات از ۶۶۱۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴ با رشد متوسط ۴ درصد در سال، به ۸۰۲۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است. در این گروه که دارای نه (۹) زیربخش است، عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و تعمیر وسایل نقلیه و کالاهای مهم-ترین زیرگروه محسوب می‌شود و ارزش افزوده آن در فاصله سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۹، از ۲۲۳۱ میلیارد ریال با متوسط رشد سالانه ۱ درصد به ۲۳۲۳ میلیارد ریال رسیده است (جدول ۳).

ارزش افزوده زیرگروه خدمات مستغلات و خدمات حرفه‌ای و تخصصی با بیش از ۷ درصد رشد متوسط سالانه از ۱۲۴۰ میلیارد ریال به ۱۷۸۴ میلیارد ریال رسیده و ارزش افزوده زیرگروه حمل-ونقل انبارداری و ارتباطات نیز با میانگین رشد سالیانه بیش از ۹ درصد، از ۶۴۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴ به ۱۰۲۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است (جدول ۳).

در این دوره زمانی ارزش افزوده زیرگروه آموزش با افت ۲ درصد در سال مواجه بوده و از ۷۶۴ میلیارد ریال به ۶۸۰ میلیارد ریال کاهش یافته ولی ارزش افزوده زیرگروه خدمات عمومی با رشد متوسط سالیانه ۶ درصد از ۵۶۸ میلیارد ریال به ۷۵۸ میلیارد ریال رسیده است (جدول ۳).

در دوران برنامه چهارم و در فاصله سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۹، سهم بخش خدمات از تولید ناخالص داخلی استان در حدود ۶۴ درصد ثابت مانده است (جدول ۵).

در این سال‌ها ارزش افزوده گروه خدمات کشور، با رشد متوسط سالیانه نزدیک به ۵ درصد از ۲۶۷۴۸۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴، به ۳۳۸۲۵۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته

است. مقایسه ارقام نشان‌دهنده ثبات نسبت ارزش افزوده بخش خدمات استان به کشور، در حدود ۲/۵ درصد است (جدول ۴).

در دوره برنامه پنجم ارزش افزوده گروه خدمات بر خلاف دوره قبل با کاهش ۲ درصد در سال مواجه شده و از ۸۱۲۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰ به ۷۷۷۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۲ رسیده است. در این گروه، زیربخش عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و تعمیر وسایل نقلیه و کالاها، همانند دوران برنامه چهارم از رشد اندک به طور متوسط ۱ درصد در سال برخوردار بوده و ارزش افزوده آن از ۲۴۸۹ میلیارد ریال به ۲۵۵۷ میلیارد ریال افزایش یافته است (جدول ۴).

ارزش افزوده زیرگروه خدمات مستغلات و خدمات حرفه‌ای و تخصصی، در مقایسه با دوران برنامه چهارم رشد کمتری داشته و تنها ۲ درصد افزایش را تجربه نموده است. زیرگروه حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات نیز دوره ضعیف‌تری نسبت به قبل داشته زیرا با وجود برخورداری از ثبات در رقم ارزش افزوده در حدود ۱۱۰۰ میلیارد ریال، طی دوران سه ساله ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲ با کاهش ۲ درصدی در سال مواجه بوده است (جدول ۳).

اُفت ارزش افزوده زیرگروه آموزش در این دوره نیز ادامه داشته طوری که رقم آن از ۶۳۱ میلیارد ریال به ۵۰۶ میلیارد ریال کاهش یافته است (جدول ۳).

همان‌طور که ملاحظه می‌شود، به غیر از زیرگروه عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و تعمیر وسایل نقلیه و کالاها و همچنین زیرگروه خدمات مستغلات و خدمات حرفه‌ای و تخصصی که رشد اندکی داشته است؛ زیرگروه‌های بخش خدمات همگی با کاهش ارزش افزوده و اُفت رشد مواجه بوده است؛ که این امر خود را به وضوح در کاهش رشد گروه خدمات نشان می‌دهد.

طی دوران برنامه پنجم، سهم بخش خدمات از تولید ناخالص داخلی استان از ۶۲ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۵۶ درصد در سال ۱۳۹۲ کاهش یافته است (جدول ۵).

در این سال‌ها ارزش افزوده گروه خدمات کشور نیز با کاهش رشد متوسط سالیانه نزدیک به ۱ درصد روبه‌رو بوده و از ۳۵۵۲۹۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰، به ۳۴۹۸۹۸ میلیارد ریال در سال

۱۳۹۲ کاهش یافته است. مقایسه ارقام حکایت از ثبات نسبت ارزش افزوده بخش خدمات استان به کشور، در حدود ۲/۳ درصد می‌کند (جدول ۴).

۲-۱-۱ - عملکرد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای:

طی دوره برنامه چهارم، پرداختی‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از ۱۳۹۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴ با رشد متوسط سالانه ۱۱ درصد به ۲۳۷۹ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته در حالی که در این دوره عملکرد پرداخت‌های جاری و عمرانی استان با کاهش متوسط ۵ درصد در سال روبه‌رو بوده است (جدول ۶).

این امر حاکی از سهم اندک اعتبارات عمرانی و در مقابل سهم زیاد اعتبارات جاری از کل پرداختی‌های استان است. طوری که رشد بالای پرداخت‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، نتوانسته است از کاهش عملکرد کل اعتبارات استان جلوگیری کند.

در این سال‌ها نسبت عملکرد اعتبارات عمرانی به کلیه پرداختی‌های هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان از ۲۷ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۶۰ درصد در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است (جدول ۶).

طی دوران برنامه پنجم پرداختی‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از ۲۶۶۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰ با رشد متوسط سالانه ۴ درصد، به ۲۹۷۴ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۳ افزایش یافته و عملکرد اعتبارات جاری و عمرانی استان هم، از رشد متوسطی نزدیک به ۶ درصد در سال برخوردار بوده است (جدول ۶).

در این دوره نسبت عملکرد اعتبارات عمرانی به کلیه پرداختی‌های هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان از ۵۸ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۵۵ درصد در سال ۱۳۹۳ کاهش یافته است (جدول ۶).

نکته حائز اهمیت و توجه در این بین افزایش سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از بودجه استان است طوری که نسبت اعتبارات عمرانی به اعتبارات جاری و عمرانی استان از ۲۷ درصد در سال ۱۳۸۴ به حدود ۵۵ درصد در فاصله سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳ رسیده است (جدول ۶).

۳- ۱- ۱- وضعیت اشتغال و بیکاری:

در دوره برنامه چهارم، شمار جمعیت فعال استان بر اساس برآورد طرح آمارگیری از نیروی کار از ۸۵۷ هزار نفر در سال ۱۳۸۴ با متوسط رشد سالیانه ۱ درصد به ۸۹۲ هزار نفر در سال ۱۳۸۹ رسیده و نرخ بیکاری نیز به اندازه ۳ درصد افزایش یافته، یعنی از ۱۳/۷ درصد به ۱۶/۷ درصد تغییر کرده است. مشاهده می‌شود که تعداد جمعیت بیکار در جستجوی کار با متوسط رشد سالیانه ۵ درصد از ۱۱۷ هزار نفر به ۱۴۹ هزار نفر افزایش پیدا کرده است (جدول ۷).

در این دوران تعداد شاغلین از ۷۴۰ هزار نفر به ۷۴۳ هزار نفر رسیده است که متوسط رشد بسیار کم یک‌دهم درصد در سال را نشان می‌دهد. همچنین نرخ بیکاری جوانان ۲۹_۱۵ ساله از ۳۰ درصد به حدود ۳۷ درصد افزایش و در مقابل نرخ بیکاری زنان از ۲۴ درصد به ۲۳ درصد کاهش یافته است (جدول ۷).

در دوره برنامه پنجم، شمار جمعیت فعال استان از ۸۹۵ هزار نفر در سال ۱۳۹۰ با متوسط رشد سالیانه کمتر از ۱ درصد به ۹۱۰ هزار نفر در سال ۱۳۹۴ رسیده و نرخ بیکاری نیز با ۴ درصد کاهش از ۱۷ درصد به ۱۳ درصد نقصان یافته است. در این حال مشاهده می‌شود که تعداد جمعیت بیکار در جستجوی کار با متوسط تغییر سالیانه ۷ درصد از ۱۴۹ هزار نفر به ۱۱۹ هزار نفر کاهش پیدا کرده است (جدول ۷).

در این دوره تعداد شاغلین از ۷۴۶ هزار نفر به ۷۸۴ هزار نفر رسیده است که متوسط رشد ۲ درصد در سال را نشان می‌دهد. در این سال‌ها نرخ بیکاری جوانان ۲۹_۱۵ ساله از ۳۶ درصد به ۳۱ درصد و همچنین نرخ بیکاری زنان از ۲۴ درصد به ۱۷ درصد کاهش یافته است (جدول ۷).

جدول ۱- شاخص تولید ناخالص داخلی و ارزش افزوده بخشهای اقتصادی استان گیلان به قیمت پایه سال ۱۳۷۶ طی سالهای برنامه چهارم و پنجم توسعه (میلیارد ریال- درصد)

ردیف	هدف کمی/عنوان شاخص	سالهای برنامه چهارم		سالهای برنامه پنجم				
		۱۳۸۴	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
۱	گروه کشاورزی	۱۵۲۷	۱۵۸۵	۱۵۴۵	۲۰۹۶	۲۵۲۸	۰	۲۷,۷
۲	کشاورزی، شکار و جنگلداری	۱۴۴۷	۱۴۴۹	۱۴۱۲	۱۹۱۰	۲۳۷۳	۰	۲۹,۶
۳	ماهگیری	۸۰	۱۳۵	۱۳۸	۱۸۶	۱۵۵	۰	۶,۱

مأخذ: سالنامه آماری کشور و استان گیلان

جدول ۲- شاخص تولید ناخالص داخلی و ارزش افزوده بخشهای اقتصادی استان گیلان به قیمت پایه سال ۱۳۷۶ طی سالهای برنامه چهارم و پنجم توسعه (میلیارد ریال- درصد)

ردیف	هدف کمی/عنوان شاخص	سالهای برنامه چهارم	سالهای برنامه پنجم

			۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰		۱۳۸۹	۱۳۸۴	
۱	گروه صنایع و معادن	۲۲۴۲	۲۹۷۹	۵,۸	۳۳۹۲	۳۱۲۳	۳۵۳۳	-	-	۲,۱	
۲	معادن	۱۶	۲۵	۸,۹	۱۹	۲۳	۳۳	-	-	۱۰,۹	
۳	صنعت	۱۰۰۳۶	۱۲۵۸	۴	۱۲۶۲	۱۴۵۶	۱۶۸۶	-	-	۱۵,۶	
۴	برق، آب و گاز	۳۱۹	۵۸۲	۱۲,۸	۹۱۲	۸۸۳	۸۴۶	-	-	-۳,۷	
۵	ساختمان	۸۷۱	۱۱۱۴	۵,۱	۱۱۹۹	۷۶۱	۹۷۷	-	-	-۹,۷	

مأخذ: سالنامه آماری کشور و استان گیلان

جدول ۳- شاخص تولید ناخالص داخلی و ارزش افزوده بخشهای اقتصادی استان گیلان به قیمت پایه سال ۱۳۷۶ طی سالهای برنامه چهارم و پنجم توسعه (میلیارد ریال - درصد)

ردیف	هدف کمی/عنوان شاخص	سالهای برنامه چهارم		رشد / متوسط دوره برنامه چهارم (درصد)	سالهای برنامه پنجم					
		۱۳۸۹	۱۳۸۴		۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	
۱	گروه خدمات	۶۶۱۸	۸۰۲۲	۳,۹	۸۱۲۶	۸۲۴۹	۷۷۷۵	-	-	-۲,۲
۲	بازرگانی، رستوران و هتلداری	۲۰۵۰	۲۶۵۰	۵,۳	۲۹۲۹	۳۰۹۴	۳۱۴۰	-	-	۳,۵
۳	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	۶۴۸	۱۰۲۲	۹,۵	۱۱۰۰	۱۱۰۸	۱۰۵۱	-	-	-۲,۳
۴	خدمات موسسات مالی و پولی	۲۲۹	۲۰۷	-۲	۲۵۰	۲۵۰	۱۷۳	-	-	-۱۶,۸

ردیف	هدف کمی/عنوان شاخص	سال‌های برنامه چهارم		سال‌های برنامه پنجم					رشد / متوسط دوره برنامه پنجم (درصد)
		۱۳۸۹	۱۳۸۴	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	
۵	خدمات مستغلات و خدمات حرفه‌ای و تخصصی	۱۷۸۴	۱۲۴۰	۱۵۹۸	۱۷۶۵	۱۶۶۳	-	-	۲
۶	خدمات عمومی	۷۵۸	۵۶۸	۷۷۴	۷۲۰	۶۶۲	-	-	-۷,۶
۷	خدمات اجتماعی، شخصی و خانگی	۳۲۴	۲۰۶	۳۰۵	۲۷۰	۲۴۶	-	-	-۱۰,۲
۸	عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه و کالاها	۲۳۲۳	۲۳۳۱	۲۴۸۹	۲۶۲۱	۲۵۵۷	-	-	۱,۴
۹	آموزش	۶۸۰	۷۶۴	۶۳۱	۵۹۰	۵۰۶	-	-	-۱۰,۵
۱۰	بهداشت و مددکاری اجتماعی	۶۶۰	۵۲۶	۶۸۵	۶۱۵	۶۰۳	-	-	-۶,۲
۱۱	تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه سال ۱۳۷۶	۱۲۵۸۶	۱۰۳۸۷	۱۳۰۶۸	۱۳۴۶۸	۱۳۸۳۶	-	-	۲,۹

مأخذ: سالنامه آماری کشور و استان گیلان

جدول ۴- شاخص تولید ناخالص داخلی و ارزش افزوده بخشهای اقتصادی کشور و استان
گیلان به قیمت پایه سال ۱۳۷۶ طی سالهای برنامه چهارم و پنجم توسعه (میلیارد ریال-
درصد)

ردیف	هدف کمی/عنوان شاخص	سال های برنامه چهارم		سال های برنامه پنجم					رشد / متوسط دوره برنامه پنجم (درصد)	رشد / متوسط دوره برنامه چهارم (درصد)
		۱۳۸۹	۱۳۸۴	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴		
		کشور		استان		نسبت استان به کشور				
۱	گروه کشاورزی	کشور	۵۸۳۶۲	۶۵۸۴۸	۶۷۸۷۱	۷۰۱۵۳	۷۲۷۹۲	۰	۰	۲,۴
		استان	۱۵۶۳	۱۵۸۵	۱۵۵۰	۲۰۹۶	۲۵۲۸	۰	۰	۲۷,۷
	نسبت استان به کشور	۲,۶	۲,۴	۲,۳	۳	۳,۵	۰	۰	-	
۲	گروه صنایع و معادن	کشور	۱۶۳۸۱	۲۱۰۸۷۶	۲۱۶۲۳۹	۱۸۲۶۰۷	۱۷۶۷۷۷	۰	۰	-۹,۶
		استان	۲۲۴۲	۲۹۷۹	۳۳۹۲	۳۱۲۳	۳۵۳۳	۰	۰	۲,۱
	نسبت استان به کشور	۱,۴	۱,۴	۱,۶	۱,۷	۲	۰	۰	-	
۳	گروه خدمات	کشور	۲۶۷۴۸	۳۳۸۲۵۸	۳۵۵۲۹۸	۳۵۵۸۶۲	۳۴۹۸۹۸	۰	۰	-۰,۸
		استان	۶۶۱۸	۸۰۲۲	۸۱۲۶	۸۲۴۹	۷۷۷۵	۰	۰	۲,۲
	نسبت استان به کشور	۲,۵	۲,۴	۲,۳	۲,۳	۲,۲	-	-	-	
۴	تولید ناخالص داخلی به قیمت	کشور	۴۸۸۳۷	۶۲۶۵۳۱	۶۴۸۷۴۱	۶۱۶۱۵۴	۶۰۳۷۸۳	۰	۰	-۳,۹

رشد / متوسط دوره برنامه پنجم (درصد)	سال های برنامه پنجم					رشد / متوسط دوره برنامه چهارم (درصد)	سال های برنامه چهارم		هدف کمی / عنوان شاخص	ردیف
	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰		۱۳۸۹	۱۳۸۴		
۲,۹	۰	۰	۱۳۸۳۶	۱۳۴۶۸	۱۳۰۶۸	۳,۹	۱۲۵۸۶	۱۰۳۸۷	استان	پایه سال ۱۳۷۶
-	-	-	۲,۳	۲,۲	۲	-	۲	۲,۱		نسبت استان به کشور

مأخذ: سالنامه آماری کشور و استان گیلان

جدول ۵: نسبت ارزش افزوده هر یک از بخشهای اقتصادی به تولید ناخالص داخلی استان

ارقام: میلیارد ریال

(۱۳۷۶=۱۰۰)

برنامه پنجم (سه سال اول)			برنامه چهارم		
۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۴	
۲۵۲۸	۲۰۹۶	۱۵۵۰	۱۵۸۵	۱۵۶۳	گروه کشاورزی
۱۸,۳	۱۵,۶	۱۱,۹	۱۲,۶	۱۴,۷	نسبت بخش به تولید (درصد)
۳۵۳۳	۳۱۲۳	۳۳۹۲	۲۹۷۹	۲۲۴۲	گروه صنایع و معادن
۲۵,۵	۲۳,۲	۲۶	۲۳,۷	۲۱,۶	نسبت بخش به تولید (درصد)
۷۷۷۵	۸۲۴۹	۸۱۲۶	۸۰۲۲	۶۶۱۸	گروه خدمات
۵۶,۲	۶۱,۲	۶۲,۲	۶۳,۷	۶۳,۷	نسبت بخش به تولید (درصد)

تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه سال ۱۳۷۶	۱۰۳۸۷	۱۲۵۸۶	۱۳۰۶۸	۱۳۴۶۸	۱۳۸۳۶

مأخذ: سالنامه آماری استان

جدول ۶: شاخص هزینه های تملک داراییهای سرمایه ای از محل بودجه عمومی استان گیلان

طی سالهای برنامه چهارم و پنجم توسعه

ردیف	هدف کمی/عنوان شاخص	واحد متعارف	سالهای برنامه چهارم		برنامه چهارم / رشد متوسط دوره (درصد)	سالهای برنامه پنجم					برنامه پنجم / رشد متوسط دوره (درصد)
			۱۳۸۴	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	
۱	پرداختهای تملک داراییهای سرمایه ای	میلیارد ریال	۱۳۹۸	۲۳۷۹	۱۱,۲	۲۶۶۰	۲۲۹۲	۲۴۷۸	۲۹۷۴	-	۳,۸
۲	کل پرداختهای جاری و عمرانی	میلیارد ریال	۵۱۰۷	۳۹۸۶	-۴,۸	۴۵۵۴	۴۱۵۲	۴۷۶۹	۵۳۶۷	-	۵,۶
۳	نسبت پرداختهای عمرانی به کل پرداختها	میلیارد ریال	۲۷,۴	۵۹,۷	-	۵۸,۴	۵۵,۲	۵۲	۵۵,۴	-	-

مأخذ: سالنامه آماری کشور

جدول ۷- شاخصهای مهم کلان اقتصادی مرتبط با بازار کار استان گیلان طی سالهای برنامه

چهارم پنجم توسعه

ردیف	هدف کمی/عنوان شاخص	واحد متعارف	سالهای برنامه چهارم		برنامه چهارم / رشد متوسط دوره (درصد)	سالهای برنامه پنجم					برنامه پنجم / رشد متوسط دوره (درصد)
			۱۳۸۴	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	

ردیف	هدف کمی/عنوان شاخص	واحد متعارف	سال‌های برنامه چهارم		رشد/متوسط دوره برنامه چهارم (درصد)	سال‌های برنامه پنجم					رشد/متوسط دوره برنامه پنجم (درصد)
			۱۳۸۹	۱۳۸۴		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	
۱	جمعیت ده ساله و بیشتر	هزار نفر	۲۰۷۱	۲۱۷۲	۱	۲۱۹۰	۲۲۰۷	۲۲۲۵	-	-	۰.۸
۲	نرخ مشارکت نیروی کار	درصد	۴۳،۱	۴۱،۵	-	۳۸،۸	۴۰،۳	۴۰،۳	۳۹،۴	-	-
۳	جمعیت فعال	هزار نفر	۸۵۷	۸۹۲	۰.۸	۸۹۵	۸۹۶	۸۹۷	۹۰۳	۹۱۰	۰.۴
۴	خالص عرضه کار جدید	هزار نفر	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۵	نرخ بیکاری	درصد	۱۳،۷	۱۶،۷	-	۱۶،۶	۱۵،۵	۱۳،۶	۱۳،۲	-	-
۶	تعداد بیکاران	هزار نفر	۱۱۷	۱۴۹	۵،۰	۱۴۹	۱۳۹	۱۲۲	۱۱۹	-	-۷،۲
۷	نرخ اشتغال	درصد	۸۶،۳	۸۳،۳	-	۸۳،۴	۸۴،۵	۸۶،۴	۸۶،۸	-	-
۸	تعداد شاغلین	هزار نفر	۷۴۰	۷۴۳	۰،۱	۷۴۶	۷۵۷	۷۷۵	۷۸۴	-	۱،۷
۹	خالص اشتغال جدید	هزار نفر	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۰	نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۹ ساله	درصد	۲۹،۷	۳۶،۶	-	۳۶،۴	۳۴،۳	۲۹،۲	۳۰،۷	-	-

ردیف	هدف کمی/عنوان شاخص	واحد متعارف	سال‌های برنامه چهارم		رشد/متوسط دوره برنامه چهارم (درصد)	سال‌های برنامه پنجم					رشد/متوسط دوره برنامه پنجم (درصد)
			۱۳۸۴	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	
۱۱	نرخ بیکاری زنان	درصد	۲۴,۲	۲۳,۴	-	۲۳,۹	۲۱,۲	۲۲,۵	۱۷,۳	-	-

مأخذ: سالنامه آماری کشور و استان گیلان

۱-۲- تنگناها و چالش‌ها بخش رشد، سرمایه‌گذاری و اشتغال استان

- ۱- عدم شناسایی و معرفی فرصت‌های بالفعل سرمایه‌گذاری
- ۲- فقدان مدیریت یکپارچه و هدفمند در خصوص هدایت و جذب سرمایه‌گذار
- ۳- فقدان سیاست اجرایی‌فعال و مدیریت شده در زمینه جلب، جذب و نگه‌داشت سرمایه‌گذاری
- ۴- رشد پایین و ناپایدار اقتصادی استان
- ۵- تاثیر پذیری زیاد رشد اقتصادی استان از بخش‌های غیر مولد
- ۶- مشکلات فضای کسب و کار استان در زمینه‌های همچون:
 - هماهنگی بین دستگاهی در خصوص فرایندهای اشتراکی دستگاه‌های اجرایی
 - پراکندگی سازمان‌ها و مؤسسات تعیین شده و فرآیند پیچیده و زمان‌بر صدور مجوزها
 - ضعف کارکردی نهادها و تشکل‌های متولی بخش خصوصی
 - ضعف تعامل و حمایت متقابل بین دستگاه‌ها و ساختارهای تصمیم‌گیری دولتی مرتبط با فضای کسب و کار و نهادها و تشکل‌های متولی بخش خصوصی

- ضعف اطلاع رسانی و شفافیت اطلاعات و آمار در زمینه های قوانین و مقررات، مشوقها، ظرفیت های موجود اقتصادی و...
- ۷- بهره گیری ناکارآمد از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای و اثربخشی پایین بخشی از طرح های عمرانی در فرآیند کلی توسعه استان
- ۸- ساختار نامناسب تامین منابع مالی و وابستگی نظام تامین مالی استان به بانکها
- ۹- توانایی پایین بنگاه های تولیدی و خدماتی استان در خصوص تامین منابع مالی در جهت تامین سرمایه در گردش (دسترسی ناکافی و هزینه بالای تامین مالی برای بنگاه های اقتصادی استان) تخصیص ناکارآمد منابع توسط بنگاه
- ۱۰- عدم آشنایی بخش عمومی و خصوصی با مدل ها، ضوابط و فرآیندهای تامین مالی و سرمایه گذاری
- ۱۱- سهم پایین استان از منابع صندوق توسعه ملی
- ۱۲- ظرفیت ناکافی در سرمایه گذاری مشترک بخش عمومی و خصوصی
- ۱۳- بالا بودن نرخ بیکاری بویژه در بین جوانان و زنان
- ۱۴- عدم تناسب بین نرخ مشارکت اقتصادی و فرصت های جدید شغلی بویژه در قشر دانش آموخته

۲- برنامه راهبردی بخش رشد، سرمایه گذاری و اشتغال استان گیلان

۲-۱- اهداف کلی و راهبردهای بخش رشد، سرمایه گذاری و اشتغال استان گیلان

اهداف کلی	اهداف کلی	ردیف
ایجاد و تقویت فعالیت های اقتصادی دانش بنیان	دستیابی به رشد مستمر و اشتغال زا	۱
تقویت رویکرد برون نگری و گسترش روابط موثر با مناطق هدف		

اهداف کلی	اهداف کلی	ردیف
حمایت از کارآفرینان و سرمایه گذاریهای مخاطره آمیز		
ایجاد و تقویت زیرساخت ها، نهادهای و ارتقای عوامل تولید با تاکید بر دانش و فناوری	ارتقای بهره وری و افزایش نقش آن در تامین رشد اقتصادی	۲
بهبود محیط کسب و کار و تقویت رقابت پذیری		
اولویت دادن به سرمایه گذاری در فعالیتهای پیشرو		
گسترش دامنه کاربرد ابزارهای نوین تامین مالی در استان		
ایجاد و تقویت نهادهای مالی	هدایت منابع به سمت سرمایه گذاری مولد	۳
توسعه آموزشها و ایجاد فرهنگ سرمایه گذاری		
بهبود محیط کسب و کار و تقویت توان رقابت پذیری	تثبیت جایگاه و بهبود مستمر فضای کسب و کار استان	۴
حفظ و صیانت از مشاغل موجود		
توسعه فرصت های شغلی جدید	توسعه اشتغال و کارآفرینی	
بستر سازی، شکل گیری و تقویت نهادهای و نظام های مقوم بازار کار		۵
ارتقای فرهنگ و اخلاق کار و کار آفرینی و حمایت از کارآفرینان		

۳-۲- راهبردهای دستیابی به اهداف کلی، سیاست ها و اقدامات اساسی بخش

رشد، سرمایه گذاری و اشتغال استان گیلان

اقدامات اساسی	سیاست ها	راهبرد ها	ردیف
برگزاری و تقویت دوره های آموزشی برای گروههای هدف (دانشجویان، دانش آموختگان، اعضای شرکتهای تعاونی) در خصوص موضوعاتی مانند تجارت، بازاریابی، برندینگ، سواد مالی، پرورش ایده و خلاقیت			
فعال شدن کارگروه آموزش و پژوهش به ویژه در زمینه پایش و هدایت			

اقدامات اساسی	سیاست ها	راهبرد ها	ردیف
رویکرد نهادهای آموزشی نسبت به نیازهای روز بازار کار	متناسب سازی		
استفاده از شیوه‌های گوناگون برای تعیین صلاحیت حرفه‌ای فارغ‌التحصیلان برای احراز مشاغل با مشارکت ذینفعان اقتصادی - اجتماعی	نیازهای آموزشی با نیازهای بازار کار		
همکاری مستمر سه جانبه موسسات آموزشی، بخش‌های خصوصی و دستگاههای اجرایی با هدف ارتقای سطح کیفی موسسات آموزش عالی در زمینه‌های:			
- فراهم ساختن امکانات لازم برای پاسخگویی به تحولات تکنولوژی - توسعه دوره های آموزشی فنی و حرفه ای جوار دانشگاهی - برگزاری دوره های آموزشی ویژه توسعه سازمانهای کارآفرین		ایجاد و تقویت فعالیت های	۱
تقویت پهنای باند اینترنت		اقتصادی دانش	
توسعه و بهره‌برداری از سامانه‌های الکترونیکی در مدیریت زنجیره ارزش کالاها و نهادهای مربوطه	توسعه زیر	بنیان	
فراگیر نمودن سامانه‌های خدمات الکترونیکی در حوزه‌های اشتغال و کسب و کار	ساخته‌های ICT		
کاهش فعالیت‌های تصدی‌گری پژوهشی و تحرک بخشی در ساختارهای پژوهشی دولتی و ارتقا عملکرد تنظیمی و راهبردی آن ها	توسعه کاربرد پژوهش ها در فعالیت های اقتصادی		
تقویت و توسعه نظام تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و ساختارهای لازم از جمله افزایش شرکت‌های زایشی دانش بنیان در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی			
جهت‌دهی به خریدهای و هزینه های دولتی و بخش های اقتصادی در راستای بکارگیری حداکثری محصولات دانش‌بنیان و فناورانه با کیفیت داخلی			
حمایت مالی، حقوقی و نهادی از بنگاه‌های اقتصادی برای استفاده از فناوری‌های داخلی و بومی کردن فناوری‌های بین‌المللی			
جهت‌دهی به تقاضای ناشی از طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ توسعه‌ای در جهت تقویت تقاضای محصولات دانش‌بنیان	تجاری سازی نوآوری و فناوری		
حمایت مالی و تسهیل شکل‌گیری و توسعه شرکت‌های کوچک و متوسط خصوصی و تعاونی که در زمینه تجاری‌سازی دانش و فناوری به ویژه تولید محصولات مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته و صادرات خدمات فنی و مهندسی			

اهدای اساسی	سیاست ها	راهبردها	ردیف
فعالیت می‌کنند و نیز حمایت از راه‌اندازی مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری از طریق بخش غیردولتی			
تشکیل کارگروه های مشترک منطقه ای خزر باهدف عملیاتی نمودن تفاهم نامه های منعقد شده			
حمایت از تشکیل کارگزاری های فعال غیر دولتی در زمینه : - شناسایی و معرفی زمینه های تبادل کالا، خدمات و سرمایه بین استان و کشورهای منطقه ی خزر - پی گیری برای افزودن کالاهای صادراتی استان در فهرست کالاهای مشمول تعرفه های ترجیحی بین دول منطقه - استفاده از ظرفیت ها و امکانات اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی مستقر در کشورهای منطقه ای خزر برای توسعه رابطنی اقتصادی			
ایجاد و تقویت بنگاه های داخلی و برقراری ارتباط آنها با نام های تجاری مطرح منطقه ای با هدف تولید کالا و خدمات در چرخه و زنجیره تولید بین المللی			
استفاده از موقعیت جغرافیایی - اقتصادی، سیاسی و راهبردی استان در جهت تبدیل شدن به قطب تجاری، ترانزیتی و لجستیکی منطقه (HUB)			
ارائه پیشنهادات استانی به مرکز در خصوص پیمان های اقتصادی - تجاری آتی با کشورهای منطقه ی خزر			
پیشنهاد به مرکز جهت تعیین رشت بعنوان پایتخت تجاری خزری ایران با توجه به پیشینه روابط اقتصادی - فرهنگی استان با کشورهای منطقه ی خزر	تقویت مبادلات با منطقه ای خزر		
تنوع بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه با کشورهای منطقه از طریق ترانزیت و صادرات کالاها و خدمات استراتژیک و ویژه استان همچون محصولات کشاورزی و شیلاتی(خاویار خزری)، حامل های انرژی ، آب		تقویت رویکرد برون نگری و گسترش روابط موثر با مناطق هدف	۱
استفاده از ظرفیت های منطقه آزاد تجاری صنعتی انزلی و فعال سازی مناطق ویژه اقتصادی استان با رویکرد افزایش سرمایه گذاری خارجی و گسترش تولیدات صادرات گرا و خدمات تجاری و انتقال فناوری پیشرفته			
گسترش و تعمیق تعامل بین فعالان اقتصادی استان با ریزن ها ی بازرگانی و کارشناسان اقتصادی سفارتخانه های ایران در سایر مناطق هدف			
بهره گیری موثر تر از نهادهای منطقه ای(اكو، سازمان کنفرانس اسلامی، D8) برای پیشبرد اهداف اقتصادی و تجاری کشور	گسترش		

ادفاهای اساسی	سیاست ها	راهبرد ها	ردیف
استفاده از ظرفیت پیمان های دو و چند جانبه کشور با طرف های تجاری ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص	پیوندهای تجاری -اقتصادی با سایر اقتصاد جهانی		
استفاده از اهرم واردات در جهت سرمایه گذاری برای افزایش تولید داخلی بهره گیری موثر از فضای مجازی برای معرفی توانمندیها و قابلیت های واحدهای تولیدی و فنی مهندسی استان			
بهره گیری از طرح های واکنش هوشمند، فعال، سریع و به هنگام در برابر مخاطرات و اختلال های خارجی با هدف مدیریت مخاطرات اقتصادی و کاهش آسیب پذیری اقتصاد از تهدیدات خارجی			
زمینه سازی ایجاد کارگزاری ها و آژانس های جلب و جذب سرمایه گذاری خارجی	توسعه سرمایه گذاری خارجی با رویکرد صادراتی و جذب دانش فنی		
اعزام تیم های کارشناسی متشکل از نمایندگان تام الاختیار دستگاه های اجرایی استان به کشورهای هدف			
زمینه سازی مشارکت بنگاه های اقتصادی و شرکت های مهندسی مشاور خارجی با شرکای استانی			
بومی سازی و اجرای نقشه راه توسعه کارآفرینی با تاکید بر ارتقای فرهنگ و اخلاق کار و کارآفرینی	ارتقای فرهنگ و اخلاق کار و کار	حمایت از کارآفرینان و سرمایه گذارینهای مخاطره آمیز	۱
تهیه برنامه های رسانه ای در جهت ایجاد فرهنگ کار، تلاش و سرمایه گذاری	توسعه و تقویت فرهنگ مشارکت و مسئولیت اجتماعی (CSR) به منظور بهره مندی گروه های هدف سازمان در فعالیت های توانمندسازی سازمان ایجاد و توسعه صندوق های مختلف حمایت از کارآفرینی توسعه و بهسازی پارک علم و فناوری و مراکز رشد، شتاب دهنده ها و استارت آپ ها		
تقویت روحیه خلاقیت و نوآوری در خانوارها	ارتقای جایگاه آموزش های بهره وری در موسسات		
شناسایی الگوهای برتر موسسات آموزشی با رویکرد ترویج، فرهنگ سازی و بهره وری	شناسایی دروس، برگزاری رشته ها، دوره ها و کارگاه های آموزشی متناسب با ظرفیتهای اقتصادی استان و پیگیری تحقق آنها		
گسترش و بهبود آموزش های فنی و حرفه ای و ضمن کار در جهت افزایش	آموزشی استان و		

ردیف	راهبردها	سیاستها	اقدامهای اساسی
۲	ایجاد و تقویت زیرساختها، نهادها و ارتقای عوامل تولید با تاکید بر دانش و فناوری	تامین نیروی کار	مهارتهای زندگی و نیروی کار
		ماهر، سالم و با کیفیت	برنامه ریزی نیروی انسانی به منظور انتقال تجربه شاغلان دارای تجربه کاری موفق
		تامین و تقویت زیرساختها و نهادهای مورد نیاز	استقرار سامانه های هوشمند پایش سلامت نیروی انسانی
			ایجاد پایگاههای اطلاعاتی و شفافیت در انتقال اطلاعات به آحاد جامعه و فعالان اقتصادی
			تهیه و اجرای سند توسعه بهره وری استان (با تاکید بر کانون های خانوار، بنگاه و دولت)
			تسهیل بازدیدهای کاری از بنگاه های موفق با لحاظ مشوق های لازم همکاری و دریافت کمک های فنی و مشاوره ای از صاحبان بهره وری
		به روز رسانی و داخلی و خارجی	ایجاد و گسترش مراکز مشاوره ای بهبود بهره وری
			بکارگیری فناوری های نوین در زنجیره تولید با بهره گیری از منابع مالی
			انتقال و بومی سازی دانش از فعال به فعالیت در زمینه بهره وری با تاکید بر تجاری سازی ایده ها
		طراحی و اجرای سیاستهای تشویقی در راستای بهبود بهره وری	بازار محور نمودن محصولات تحقیقاتی و پژوهشی استان
			طراحی و اجرای مکانیزم توزیع بخشی از عواید حاصل از بهبود بهره وری به شاغلان موثر
		بهبود محیط کسب و کار و تقویت رقابت پذیری	ارجاع به هدف سیاستها و اقدامات هدف ۴
اعمال مشوق های قانونی در خصوص بنگاه های اقتصادی بهره ور محور			
۳	اولویت دادن به سرمایه گذاری در فعالیتهای پیشرو	حمایت از سرمایه گذاری در فعالیتهای پیشرو	تهیه بسته های اجرایی فرصت های سرمایه گذاری در زمینه حوزه های خاص، اولویت دار و پیشران مشتمل بر تعرفه زمین، زیر ساخت ها، مجوزهای نهادهای مربوطه و مطالعات امکان سنجی شناسایی و جلب سرمایه گذاران و هدایت آنها به سمت سرمایه گذاری در حوزه های خاص، اولویت دار و پیشران
		تکمیل و راه اندازی واحدهای نیمه تمام و غیر فعال	زمینه سازی ایجاد کارگزاری های بخش خصوصی در زمینه جلب و جذب سرمایه گذاران
		جایگزینی تامین مالی بانک محور	احصاء، معرفی و واگذاری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای در چارچوب ماده ۲۷ قانون الحاق ۲
			زمینه سازی جهت واگذاری واحدهای اقتصادی نیمه تمام مشکل دار و واحدهای غیر فعال به فعالان واقعی
		زمینه سازی امکان دسترسی موثر بنگاه های اقتصادی استان به بازار سرمایه (اوراق بهادر، کالا و انرژی)	

ردیف	راهبرد ها	سیاست ها	اقدامات اساسی	
	گسترش دامنه کاربرد ابزارهای نوین تامین مالی در استان	به تامین مالی از طریق بازار سرمایه		
		بکارگیری ابزارهای مالی طراحی شده در سنوات قبل	زمینه سازی انتشار اوراق مشارکت اسلامی (صکوک) توسط بنگاه های اقتصادی و شهر داری ها انتشار اوراق سلف استاندارد توسط واحدهای تولیدی	
		مدیریت بر بازار اولیه و نشر عمومی اوراق بهادار	زمینه سازی تامین مالی شرکت های کوچک و متوسط از امکانات موجود در بازار سرمایه	
	ایجاد و تقویت نهادهای مالی	توسعه آموزشها و ایجاد فرهنگ سرمایه گذاری	فرهنگ سازی و ارتقای سطح سواد مالی	زمینه سازی ایجاد شرکت ها یا شعبات تامین سرمایه
				زمینه سازی ایجاد صندوق های سرمایه گذاری مشترک زمین و ساختمان
		افزایش شفافیت و مطالبه گری عمومی	شناسایی و معرفی قوانین و مقررات مخل فضای کسب و کار، توسط دستگاههای اجرایی ذیربط	زمینه سازی ایجاد صندوق های نیکو کاری استان
				فرهنگ سازی در تسریع روند واگذاری شرکت ها
				فرهنگ سازی ، آموزش و برگزاری سمینار به منظور افزایش آگاهی و اعتماد سرمایه گذاران به بازار سرمایه
				ایجاد پنجره واحد خدمات رسانی به سرمایه گذاران و فعالان کسب و کار
				پایش مداوم عملکرد دستگاه های اجرایی استان در زمینه بهبود فضای کسب و کار
ارتقاء آگاهی مودیان مالیاتی از حقوق و تکالیف مالیاتی				
اطلاع رسانی به مردم از نحوه هزینه درآمدهای وصول شده				
اجرای صحیح قوانین و مقررات رسیدگی به شکایات و اعتراضات فعالان اقتصادی و سرمایه گذاران				
انتشار مکتوب و الکترونیک قوانین و مقررات توسط دستگاهها				
اصلاح رویه های اخذ مجوز در سازمانها و نهادهای اجرایی				
بهبود محیط کسب و کار و تقویت توان رقابت پذیری	تقویت و تکمیل زنجیره ارزش	مطالعه ، ایجاد و توسعه خوشه های صنعتی نشان تجاری (برند) بستر سازی جهت ادغام بنگاه های کوچک و متوسط و شکل گیری بنگاه های بزرگ رقابت پذیر بستر سازی جهت شکل گیری شرکت های مادر تخصصی (هلدینگ) توسعه نهادهای مشاوره ای کسب و کار (کلینیک های کسب و کار) ایجاد و توسعه شرکت های مدیریت صادرات ایجاد بانک اطلاعاتی جامع بنگاه های اقتصادی		

ردیف	راهبردها	سیاست ها	اقدامات اساسی
۵	حفظ و صیانت از مشاغل موجود	حمایت از نهادهای کارگری، کارفرمایی و انجمن های صنفی و گسترش تعامل بین آنها	تهیه و تدوین و پیشنهاد آیین نامه خدمات خانگی
			تسهیل اجرای کارآموزی
			تقویت سه جانبه گرایی
			تقویت تشکل های کارگری و کارفرمایی
			ارتقای ایمنی و بهداشت کار
توسعه فرصت های شغلی جدید	گسترش مشاغل دانش بنیان و هدایت شغلی به آن سمت	گسترش فرصت های شغلی در فعالیت های اقتصادی مزیت دار	توسعه پارک علم و فناوری و مراکز رشد، شتاب دهنده ها و استارت آپ ها
			حمایت از توسعه مشاغل دانش بنیان و تقویت مالی و حقوقی نهادهای پشتیبان کننده این نوع مشاغل
			توسعه اشتغال در بخش خدمات با اولویت گردشگری، بازرگانی، فناوری ارتباطات و اطلاعات، بهداشت و درمان، خدمات آموزشی و ورزشی با رویکرد ایجاد فرصت های شغلی دانش آموختگان و جوانان
			توسعه اشتغال در فعالیت های اقتصادی مبتنی بر قابلیت های دریا
			تدوین سازوکارهای لازم برای توسعه کار پاره وقت و مشارکتی در بنگاهها در جهت افزایش انعطاف در بازار کار
			توسعه اشتغال در بخش تعاون با اولویت تعاونی های فراگیر، نوع جدید و مجتمع های تعاونی
۵	بستر سازی، شکل گیری و تقویت نهادها و نظام های مقوم بازار کار	ایجاد و تقویت نهادهای غیر دولتی کارآفرینی و ارتقای جایگاه و نقش آنها در برنامه ریزی های اشتغال استان	ایجاد و تقویت مراکز مشاوره، اطلاع رسانی و خدمات کارآفرینی
			ایجاد و ارتقاء مراکز کاربایی غیر دولتی داخلی و خارجی
			توسعه و تکمیل زنجیره های ارزش در رشته فعالیت های اولویت دار محلی و منطقه ای در چارچوب طرح تکاپو
			تدوین و پیاده سازی نقشه راه آموزش های فنی و حرفه ای بر مبنای نیازسنجی و آینده پژوهی مشاغل و فناوری مبتنی بر اسناد آمایش سرزمین استان
			استقرار کامل نظام تضمین کیفیت، نظارت، ارزیابی مستمر و استمرار نظام رتبه بندی مراکز آموزش های فنی و حرفه ای استان
ارتقای فرهنگ	پرورش انسانهای کارآفرین،	بستر سازی تهیه و تدوین آمار و اطلاعات	استقرار و تقویت نظام جامع آمار و اطلاعات بازار کار در سطح شهرستان های استان
			بومی سازی و اجرای نقشه راه توسعه کارآفرینی با تاکید بر ارتقای فرهنگ و اخلاق کار و کارآفرینی

افزاینده‌های اساسی	سیاست‌ها	راهبردها	ردیف
تهیه برنامه‌های رسانه‌ای در جهت ایجاد فرهنگ کار، تلاش و سرمایه‌گذاری	خودباور و خلاق، نوآور و توانا در تولید علم و فناوری متناسب با ارزش‌ها و نیازها	و اخلاق کار و کار آفرینی و حمایت از کارآفرینان	
توسعه و تقویت فرهنگ مشارکت و مسئولیت اجتماعی (CSR) به منظور بهره‌مندی گروه‌های هدف سازمان در فعالیت‌های توانمندسازی سازمان			
ایجاد و توسعه صندوق‌های مختلف حمایت از کارآفرینی			

سازمان برنامه و بودجه استان کیلان - غیر قابل استناد